

USNESENÍ

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Pavla Simona, Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy a JUDr. Tomáše Rychlého, rozhodl o návrhu **Okresního soudu v Berouně** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Krajským soudem v Praze**, jako soudů rozhodujících v občanském soudním řízení, na straně jedné a **Městským soudem v Praze**, jako soudem rozhodujícím ve správním soudnictví, na straně druhé, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 13 C 151/2016, o návrhu na nahrazení rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 15. 10. 2013, čj. 63150/2013-MZE-12142, rozsudkem, kterým by bylo potvrzeno rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 4. 4. 2013, sp. zn. 102135/2013, žalobců: a) Ing. E. P., b) S. P., c) B. J., d) J. G., zastoupených Mgr. Renatou Wachtlovou, advokátkou se sídlem Hořovice, Pražská 346, a žalovaných: 1) MUDr. O. P., 2) K. Z., 3) M. Z., 4) J. P., 5) K. P., 6) Ing. K. P., 7) MUDr. H. Z., zastoupených JUDr. Janem Luhanem, advokátem se sídlem Lysá nad Labem, Masarykova 1250, 8) **Lesy ČR, s. p.**, se sídlem Hradec Králové, Přemyslova 1106,

t a k t o :

Návrh **s e o d m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podáním doručeným dne 25. 2. 2021 zvláštnímu senátu pro rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) navrhuje Okresní soud v Berouně (dále též jen „navrhovatel“), aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), který měl vzniknout mezi ním a Krajským soudem v Praze, rozhodujícími v občanském soudním řízení, na straně jedné a Městským soudem v Praze, jako soudem rozhodujícím ve správním soudnictví, na straně druhé ve věci žaloby, vedené u okresního soudu pod sp. zn. 13 C 151/2016. Touto žalobou se žalobci, v řízení vedeném dle části páté o. s. ř., domáhají vydání rozsudku, kterým by bylo nahrazeno rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 15. 10. 2013, čj. 63150/2013-MZE-12142, jímž by bylo potvrzeno rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 4. 4. 2013, sp. zn. 102135/2013.

[2] Z obsahu předloženého spisu Okresního soudu v Berouně sp. zn. 13 C 151/2016 zvláštní senát zjistil, že **rozhodnutím Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu**

Beroun ze dne 31. 3. 2003, zn. 107/2003/5103-Ba1890/90-Vá, byly postupem dle § 9 odst. 4 zákona o půdě vydány blíže specifikovaným osobám do vlastnictví konkrétně určené pozemky v k. ú. V. Ch., V., P., H., L. a B. Toto rozhodnutí bylo **rozhodnutím Státního pozemkového úřadu ze dne 4. 4. 2013, zn. 102135/2013**, ve zkráceném přezkumném řízení dle § 98 správního řádu zrušeno a věc byla Ministerstvu zemědělství – Pozemkovému úřadu Beroun vrácena k dalšímu řízení. **Rozhodnutím Ministerstva zemědělství ze dne 15. 10. 2013, čj. 63150/2013-MZE-12142**, bylo k podanému odvolání rozhodnutí Státního pozemkového úřadu změněno tak, že ke zrušení rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Beroun došlo pouze ve vztahu k některým vydaným nemovitostem a pouze v tomto rozsahu se věc vrací pozemkovému úřadu k dalšímu řízení. Toto rozhodnutí napadli žalobci u Městského soudu v Praze správní žalobou. **Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2016, čj. 6 A 238/2013-30**, byla žaloba podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítnuta s tím, že napadené rozhodnutí bylo vydáno ve věci soukromoprávního nároku a jeho přezkum proto nespadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví. Žalobci byli současně poučeni o možnosti podání žaloby v této věci v občanském soudním řízení dle části páté o. s. ř. Městský soud vycházel z premisy, dle které rozhodnutí vydané dle § 9 odst. 4 zákona o půdě je rozhodnutím ve věci soukromého práva; konsekventně pak platí, že stejnou povahu má i rozhodnutí vydané v rámci jeho přezkumu. Žaloba proti napadenému rozhodnutí musí sledovat osud meritorního rozhodnutí (tj. rozhodnutí vydaného dle § 9 odst. 4 zákona o půdě), neboť důvody pro vedení přezkumného řízení jsou posuzovány ve vztahu k původnímu řízení a v něm vydanému rozhodnutí. V souladu s poučením městského soudu podali žalobci u Okresního soudu v Berouně dne 19. 7. 2016 žalobu, kterou se v řízení dle části páté o. s. ř. domáhali vydání rozhodnutí, kterým se rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 15. 10. 2013 *nevydává*. Podáním učiněným u okresního soudu dne 10. 10. 2018 žalobci navrhli změnu žalobního petitu; navrhli, aby soud nahradil rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 15. 10. 2013 rozsudkem, kterým by bylo potvrzeno rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 4. 4. 2013. Usnesením Okresního soudu v Berouně ze dne 2. 1. 2019, čj. 13 C 151/2016-155, byla tato změna žalobního petitu připuštěna. Následně **Okresní soud v Berouně rozsudkem ze dne 27. 11. 2019, čj. 13 C 151/2016-220**, žalobu v plném rozsahu zamítl (výrok I.) a rozhodl o nákladech soudního řízení (výroky II. a III.). Na základě odvolání žalobců byl **usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2020, čj. 28 Co 124/2020-286**, rozsudek okresního soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Krajský soud vyjádřil nesouhlas s právním posouzením věcné příslušnosti soudu k projednání dané věci, vyslovené Městským soudem v Praze v usnesení ze dne 20. 6. 2016. Uvedl, že jakkoli případy, kdy správní orgán vydal rozhodnutí dle § 9 odst. 4 zákona o půdě, spadají do kognice soudů v občanském soudním řízení, vedeném dle části páté o. s. ř., v nyní posuzované věci se o takový případ nejedná. Věcná příslušnost soudů v občanském soudním řízení je totiž založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodl ve věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů meritorním rozhodnutím. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 15. 10. 2013 však takovým rozhodnutím není; jedná se o rozhodnutí povahy procesní, neboť pouze zrušilo část rozhodnutí pozemkového úřadu o vydání nemovitostí dle § 9 odst. 4 zákona o půdě. Tímto rozhodnutím proto nebylo žádné soukromé právo založeno či deklarováno. Krajský soud přitom odkázal na konkrétní judikaturu zvláštního senátu zabývající se obdobnými případy, zejména vyzdvihl závěry vyslovené v usnesení ze dne 21. 9. 2011, čj. Konf 65/2010-21. Z uvedených důvodů proto okresní soud závázal, aby postupem dle § 104c odst. 2 o. s. ř. předložil věc zvláštnímu senátu k rozhodnutí sporu o

pokračování

věcnou příslušnost mezi soudy rozhodujícími v občanském soudním řízení a soudy správními.

[3] Navrhovatel v návrhu na zahájení kompetenčního sporu uvedl, že je, vzdor právnímu názoru vyslovenému odvolacím soudem, přesvědčen, že podaná žaloba byla podána ve věci, kde správní orgán rozhodoval v oblasti soukromého práva; takové rozhodnutí proto „*podléhá soudnímu přezkumu*“ v civilním a nikoli správním soudnictví. Z tohoto důvodu také ve věci meritorně rozhodl. Navrhl proto, aby zvláštní senát vyslovil, že příslušným pro vydání rozhodnutí o žalobě je soud v občanském soudním řízení; konsekventně pak navrhl, aby zvláštní senát zrušil usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2020, čj. 28 Co 124/2020-286, kde byl vysloven závěr opačný.

[4] Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu, přičemž vycházel z následujících skutečností a úvah:

[5] Podle § 1 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., se podle tohoto zákona postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost (dále jen „pravomoc“) vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou: a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy, b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

[6] Z ustanovení § 1 odst. 2 téhož zákona plyne, že kompetenčním sporem je buď spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž již druhá strana vydala pravomocné rozhodnutí (pozitivní kompetenční spor), anebo spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků (spor negativní).

[7] Takto vymezené kompetenční spory projednává a rozhoduje zvláštní senát (srov. § 2 odst. 1 tohoto zákona). Ten pak rozhodne, kdo je příslušný vydat rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení (§ 5 odst. 1 téhož zákona).

[8] Esenciální podmínkou pro to, aby byla dána pravomoc zvláštního senátu, je tedy existence kompetenčního sporu. Ten podle názoru zvláštního senátu v dané věci nevznikl.

[9] Z toho, co bylo uvedeno výše, je zřejmé, že v dané věci svou pravomoc věc projednat a rozhodnout popřel Městský soud v Praze, jakožto soud rozhodující ve správním soudnictví (viz jeho usnesení ze dne 20. 6. 2016, čj. 6 A 238/2013-30). Okresní soud v Berouně (rozhodující v občanském soudním řízení) svou pravomoc ovšem nepopřel a o podaném návrhu (žalobě podané dle části páté o. s. ř.) meritorně (rozsudkem ze dne 27. 11. 2019, čj. 13 C 151/2016-220) rozhodl. Krajský soud v Praze, rozhodující o odvolání proti tomuto rozsudku, pravomoc soudů věc v občanském soudním řízení projednat a rozhodnout sice v odůvodnění svého rozhodnutí popřel (viz jeho usnesení ze dne 3. 9. 2020, čj. 28 Co 124/2020-286, a právní názor v něm vyslovený), nicméně nepostupoval tak, že by sám podal zvláštnímu senátu návrh na rozhodnutí negativního kompetenčního sporu (čímž by kompetenční spor vznikl fakticky i procesně), ale pouze zrušil rozsudek okresního soudu, věc mu vrátil k dalšímu řízení a zavázal jej, aby podal návrh na rozhodnutí kompetenčního sporu. Okresní soud v Berouně sice takový návrh podal,

nicméně výslovně se v něm dovolává pravomoci civilních soudů danou věc projednat a rozhodnout a *expressis verbis* navrhuje, aby tuto pravomoc deklaroval i zvláštní senát (za současného odklizení usnesení odvolacího soudu, s jehož právním názorem okresní soud nesouhlasí).

[10] Je tedy evidentní, že navrhovatel, jakožto soud rozhodující v občanském soudním řízení, svou pravomoc věc projednat a rozhodnout nepopírá. Nejsou proto splněny esenciální podmínky vyplývající z § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. (viz bod [6] výše) pro vznik negativního kompetenčního sporu, ale ani sporu pozitivního (soud ve správním soudnictví svou pravomoc již dříve popřel).

[11] Pro úplnost je vhodné poznamenat, že řízení vedené dle zákona č. 131/2002 Sb., je řízením návrhovým (viz § 3 odst. 1 a 2 citovaného zákona), a zvláštní senát je tak obsahem návrhu při svém rozhodování vázán. Pokud tedy navrhovatel, kterým je soud v občanském soudním řízení – zde (pouze) Okresní soud v Berouně – výslovně navrhuje, aby byla v dané věci deklarována pravomoc civilních soudů, pak zvláštní senát nemůže vykročit mimo takto vymezený petit. Nemůže tedy zohlednit právní názor zaujatý k otázce věcné příslušnosti soudů Krajským soudem v Praze, neboť ten byl vysloven pouze směrem k soudu první instance a nikoli ve vztahu ke zvláštnímu senátu ve formě návrhu na rozhodnutí kompetenčního sporu. Váha tohoto popření pravomoci civilních soudů se může (a musí) projevit pouze v procesním postupu soudu první instance, neboť jde o závazný právní názor jemu adresovaný (§ 226 odst. 1 o. s. ř.).

[12] Vzhledem k uvedeným skutečnostem zvláštnímu senátu nezbylo, než návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu odmítnut [§ 4 zákona č. 131/2002 Sb., a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], neboť nejsou splněny podmínky takového řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. září 2021

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu